

Vergaderjaar 2023–2024

31 936

Luchtvaartbeleid

Nr. 1145

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 februari 2024

Hierbij ontvangt u de handhavingsrapportages van de ILT over milieu en externe veiligheid van de luchthavens Schiphol, Maastricht Aachen Airport, Rotterdam The Hague Airport en Lelystad Airport voor gebruiksjaar 2023 (1 november 2022–31 oktober 2023). In deze brief worden de belangrijkste resultaten van het toezicht weergegeven. De handhavingsrapportage voor Groningen Airport Eelde wordt niet bij deze brief aangeboden, omdat voor deze luchthaven een ander gebruiksjaar geldt (van 1 april tot 31 maart).

Gebruiksjaar 2023

Wettelijk is bepaald dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) elk jaar een verslag uitbrengt over de naleving van de milieuregels en de grenswaarden voor de geluidbelasting door de exploitant en de gebruikers van nationale luchthavens over de periode van een gebruiksjaar. Als gebruiksjaar geldt de periode van 1 november tot en met 31 oktober van het daaropvolgende jaar. De ILT stelt een handhavingsrapportage op waarin de resultaten van het toezicht staan. Hieronder staan de resultaten van het toezicht en de acties van de ILT.

Schiphol

1. De ILT constateerde voor het gebruiksjaar 2023 dat de grenswaarde bij handhavingspunt 25 is overschreden met 19% en dat het vereiste verantwoordingspercentage voor de tweede baanregel (NNHS) niet gehaald is. Hiermee wordt mogelijk niet voldaan aan de voorwaarden voor anticiperend handhaven. De ILT onderzoekt deze constatering en doet verslag van haar conclusies en haar eventuele op te starten handhavingsacties in de eerstvolgende handhavingsrapportage.
2. In alle overige handhavingspunten was de feitelijke geluidbelasting in het gebruiksjaar 2023 lager dan de grenswaarden.

3. De uitstoot van stoffen (emissies) bleef in gebruiksjaar 2023 onder de geldende grenswaarden. Dit geldt ook voor de grenswaarden voor het totaal volume geluid en voor de externe veiligheid.
4. Het aantal nachtvluchten door handelsverkeer was 24.533. Dat is een toename van 3% ten opzichte van het vorige gebruiksjaar. Het maximumaantal toegestane aantal nachtvluchten door handelsverkeer is 32.000.
5. In gebruiksjaar 2023 is door gezagvoerders 9 maal afgeweken van vertrekroutes voor de nacht. Naar aanleiding hiervan heeft de ILT de betreffende luchtvaartmaatschappijen waarschuwingsbrieven gestuurd. De regels voor het routegebruik die voor Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL) gelden zijn niet overtreden.
6. De ILT heeft 1 overtreding geconstateerd van de regels voor het baangebruik. Deze overtreding werd veroorzaakt door LVNL. Naar aanleiding hiervan heeft de ILT aan LVNL een waarschuwingsbrief gestuurd.
7. Volgens de Wet luchtvaart is Schiphol verplicht om minimaal 61 vliegtuigopstelplaatsen (VOP's) uit te rusten met vaste stroomvoorzieningen en voorzieningen voor elektrisch aangedreven airconditioning. Aan het eind van gebruiksjaar 2023 waren 26 VOP's voorzien van alternatieve voorzieningen. De ILT bewaakt en bevordert het volledig uitrusten van de overige 35 VOP's, zodat het gebruik van de APU (auxiliary power unit) verder kan worden beperkt.
8. Op de 26 VOP's die volledig met alternatieve voorzieningen zijn uitgerust controleert de ILT sinds juli 2023 op het tijdig uit- en aanzetten van de APU door de gezagvoerder overeenkomstig de verplichtingen van het LVB en de uitzonderingen die hierop mogelijk zijn. Dit toezicht heeft geleid tot 10 waarschuwingen aan luchtvaartmaatschappijen, een grondafhandelaar en de luchthaven Schiphol. De ILT heeft ook 2 luchtvaartmaatschappijen een last onder dwangsom opgelegd.

Rotterdam The Hague Airport

1. De geluidsnormen zijn niet overschreden.
2. Op 7 oktober 2023 is de Regeling burgerluchthavens gewijzigd. Dit betreft een aanpassing in de berekening van de geluidbelasting van luchtvaartuigen die worden ingezet voor vluchten ten behoeve van spoedeisende hulpverlening en politietaken. Hierdoor is geluidsruimte vrijgekomen. Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de luchthaven hebben afgesproken dat die vrijkomende geluidruimte alleen ten goede mag komen aan spoedeisend maatschappelijk verkeer. Deze bestuurlijke afspraken zijn niet in wet- en regelgeving vastgelegd en vallen daardoor buiten het formele toezicht van de ILT. Voordat er sprake was van de wijziging van de Regeling burgerluchthavens dreigde er een overschrijding van een grenswaarde.
3. Er zijn 1.251 nachtvluchten op de luchthaven uitgevoerd. Dat zijn 93 nachtvluchten minder dan in het gebruiksjaar 2022. Van de 1.251 nachtvluchten hadden 661 vluchten (53%) betrekking op spoedeisende hulpverlening. Van de 1.251 nachtvluchten heeft de ILT 42 vluchten gecontroleerd op rechtmatigheid. Hierbij zijn onrechtmatigheden geconstateerd:
 - Vier landingen tussen 0:00 en 1:00 uur voldeden niet aan de toegestane uitzonderingen op de gebruikstijden. De ILT heeft de luchtvaartmaatschappij een last onder dwangsom (LOD) opgelegd om overtredingen in de toekomst te voorkomen.
 - Eén start vóór 07:00 uur voldeed niet aan de toegestane gebruikstijden. De ILT heeft naar aanleiding daarvan een waarschuwingsbrief gestuurd naar zowel de luchtvaartmaatschappij, LVNL en de luchthaven.

4. Er vonden 123 militaire vluchten op de luchthaven plaats, waarvan 1 in de nacht. Op de luchthaven is incidenteel gebruik door militaire luchtvaartuigen toegestaan.
5. De ILT heeft 95 afwijkingen van vertrekroutes onderzocht. In alle onderzochte gevallen waren de routeafwijkingen het gevolg van instructies van de luchtverkeersleiding voor een veilige vluchttuitvoering.

Maastricht Aachen Airport

1. De grenswaarden voor de geluidbelasting in de handhavingpunten zijn niet overschreden.
2. MAA was gesloten van 8 mei tot en met 30 juni 2023 vanwege de renovatie van de startbaan. Dit is één van de verklaringen voor het afwijkend aantal vliegtuigbewegingen in dit gebruiksjaar.
3. Dit jaar hebben ruim de helft minder vrachtvliegtuigen de luchthaven aangedaan dan in het vorige gebruiksjaar. Dit is niet alleen vanwege de sluiting van de luchthaven, maar ook vanwege een terugloop van het vrachtverkeer.
4. Op de luchthaven waren in totaal 8 vliegtuigbewegingen na 23:00 uur. Onderzoek heeft uitgewezen dat deze vluchten vielen onder de uitzonderingscategorieën van de Omzettingsregeling. Hierdoor was er voor de ILT geen aanleiding om handhavend op te treden.
5. De ILT heeft in dit gebruiksjaar geen toezicht op circuitvluchten uitgevoerd. Reden hiervoor is dat de ILT al een aantal jaren geen onrechtmatigheden aantreft bij het toezicht op circuitvluchten en dat er geen klachten over zijn. Hierdoor is de prioriteit voor dit toezicht laag.
6. De ILT onderzocht 13 vluchten die van de vertrekroutes afweken. Tegen 3 vluchten heeft de ILT handhavend opgetreden.

Lelystad Airport

Omdat Lelystad Airport niet is opengesteld voor commercieel verkeer volstaat een overzicht van de bevindingen in alleen deze Kamerbrief, waarmee verslag wordt gedaan over het gebruiksjaar 2023. De belangrijkste bevindingen en acties van de inspectie over het gebruiksjaar 2023 zijn:

1. De geluidsnormen zijn in het gebruiksjaar 2023 niet overschreden.
2. Ook heeft Lelystad Airport zich aan de regels voor de nacht gehouden.

De belangrijkste resultaten van het toezicht worden ook opgenomen in de Staat van de Luchtvaart van de ILT, die naar verwachting in dit eerste kwartaal van dit jaar aan de Kamer zal worden aangeboden.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers